N.º 91. 1848.

VLISSINGSCHE COURANT.

Maandag 31 Julij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Advertentien worden geplaatst à 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk. Brieven franco.

Grondwets-herziening.

VIII.

Hoofdstuk 5. Van de justitie.

Artikel 6. De regterlijke magt wordt alleen uitgeoefend door regterlijke collegien, welke de wet instelt.

« Welke bij of ten gevolge dezer grondwet worden ingesteld" luidt artikel 164 der bestaande grondwet. De regering heeft zich echter de juiste aanmerking van den hoogleeraar Thorbecke, betreffende die onjuiste uitdrukking ten nutte gemaakt en dezelve verbeterd.

Maar dat artikel heeft nog een ander gebrek behouden, waartegen behoort gewaarschuwd te worden. De grondwet toch, het is een erkende regel, mag niet te veel bepalen, zij mag niet afdalen tot hetgeen de taak des wetgevers is en aan dezen de handen binden, waar daartoe geene noodzakelijkheid aanwezig is. Men weet welke tegenstand in de laatste jaren tegen het bestaan der provinciale geregtshoven is ontstaan. Wat ons aangaat, wij waren steeds van oordeel, dat die klagten meer het gevolg waren van het gering aantal burgerlijke zaken, waarover die collegien te beslissen hadden, uithoofde van de duurte der proceskosten en dat die klagten evenzeer werden uitgelokt door de keuzen der leden, die bijna altoos in het belang der aristocratie werden gedaan, zonder dat daarbij bijzonder op kunde werd acht gegeven, waardoor eene instelling, die ons nuttig en noodig toeschijnt, haar doel geheel moest missen. — We eerbiedigen echter het gevoelen van andersdenkenden en voorzeker stemmen wij toe, dat, indien men tot opheffing der hoven wilde overgaan, het niet de woorden der grondwet, die bepalen, dat in den regel in iedere provincie een geregtshof zal zijn, moesten wezen, die de tenuitvoerlegging van dien wensch in den weg stonden.

Onze regering heeft daartegen gewaakt op aan de wet opgedragen, wat daaraan konde worden toevertrouwd. Maar waarom dan tevens bepaald, dat de regterlijke magt door *collegien* zal worden uitgeoefend? Immers is geen collegie denkbaar, hetwelk niet minstens uit drie personen bestaat? De lex 85 pandectarum, de verb. Signif. leerde dit ons reeds, en het beginsel is nooit in twijfel getrokken.

Teregt betoogde op dien grond de heer van de Poll, bij gelegenheid van de deliberatien over artikel 36 van het eerste ontwerp der wet op de regterlijke organisatie (zie van den Honert, handboek op par. 33) de onwettigheid van het regtspreken door den kantonregter, zeggende: In de eerste plaats acht ik deze bepaling niet in overeenstemming te zijn met den wil der grondwet, vastgesteld bij artikel 184 (nu 182) luidende: *De civiele justitie wordt uitgeoefend door de provinciale geregtshoven en civiele* regtbanken. Alle denkbeeld nu van regtbank vervalt, wanneer door één enkel persoon wordt regt gedaan, dan is er *één regter* op den zetel, maar er is geene regtbank meer.

Ons artikel 6 ontneemt met ééne pennestreek alle bevoegdheid om regtsmagt uitteoefenen aan den kantonregter, aan den president der regtbank, waar hij vonnis velt in kort geding, enz. Dit is de taak niet van den grondwetgever. Was het ook zijne bedoeling? Neen. Uit de memorie van toelichting blijkt, dat daarvan geene quaestie is geweest. Het gebrek bestaat slechts in de redactie. Men schrijve dus in de wet: De regterlijke magt wordt alleen uitgeoefend door regterlijke collegien of ambtenaren, door de wet ingesteld en erkend.

Artikel 16. Artikel 174 der grondwet zal wegvallen.

Dat artikel luidt: Van eene voorgevallen vacature, wordt door den hoogen raad aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal kennis gegeven, die, ter vervulling van dezelve eene nominatie van drie personen aan den Koning zal aanbieden, ten einde daaruit eene keuze te doen. De Koning benoemt den president uit de leden van den hoogen raad en heeft de directe aanstelling van den procureur-generaal.

Dus geene voordragt meer van de Tweede Kamer; geen band meer voor den Koning om zich tot een opgegeven drietal te bepalen: onbepaalde magt tot kiezen zal hem derhalve worden verleend.

Eene tienjarige ondervinding, zegt de memorie van toelichting, heeft de noodzakelijkheid der voordragten niet bevestigd: de waarborgen voor eene goede keuze worden gevonden in de onafzetbaarheid van den regter in verband met het belang dat de regering heeft, dat de regtsbedeeling, die in naam des Konings geschiedt, aan goede handen worden toevertrouwd.

Die woorden schijnen vertrouwen te verdienen; het was geene voorspelling van wat zal gebeuren, die van de lippen der raadslieden van de kroon vloeide, die woorden hielden meerderen waarborg in; een beroep op het voorleden.

De heer Thorbecke was dus geen groot propheet; hij heeft ons al een slecht advies gegeven, toen hij in zijne aanteekening op de grondwet schreef: « Eene beslissende reden voor de instelling van artikel 174 kan worden gevonden in het verlangen, om een waarborg te hebben voor de persoonlijke onafhankelijkheid der aanstaande leden. De kroon, alleen meester, zou eenzijdige, administratieve inzigten kunnen volgen, en door de hoop op plaatsing in den hoogen raad velen, inzonderheid ook leden of ambtenaren der regterlijke magt, aan zich verbinden. Eene bedenking, van wege het regtsgebied, bij artikel 175 en 176 aan den hoogen raad opgedragen, dubbel gewigtig, en die, al maakte men eene nieuwe grondwet, het behoud van de medewerking der Staten-Generaal zou aanraden."

Maar neen, het was geen valsche propheet, die ons die woorden verkondigde. De diep doordringende blik, eigen aan den man, die zich eene eerzuil in ieder regtschapen Nederlandsch hart heeft gesticht, had hem ook hier niet verlaten. Die tienjarige ondervinding, waarop de regering zich beroept, heeft getoond, wat die vrije keuze eener regering, die er belang in heeft, dat de regtsbedeeling aan goede handen wordt toevertrouwd, heeft uitgewerkt.

Aan goede handen moge de regering, waar zij vrij kon handelen, de regtspleging hebben toevertrouwd, maar aan goede hoofden in den regel niet. Welk deskundige, is hij niet met blindheid geslagen, zal niet met ons het klaaglied aanheffen, dat het met hoven, regtbanken en kantongeregten droevig geschapen staat. Bij allen, uitgezonderd de hoven, was die keuze zoogenaamd vrij, maar de aristocratie deed hare overmagt gelden; omdat men *moest* geplaatst worden; omdat soms groote fortuinen eene bepaalde plaats niet zouden verlaten; omdat de regering er onverschillig over was, hoe het met het hoofd gesteld stond van hen aan wier handen de regtsbedeeling werd toevertrouwd, indien de begunstigde slechts tot de uitverkorenen behoorde, indien men slechts kon vermoeden een gewillig dienaar der regering in hem te zullen vinden, heeft de regering steeds geplaatst, koel voor de regten des volks, willens blind voor de gevolgen. Zoo stoutmoedig durfden aristocratie en autocratie, die tot versterking van onderlinge magt de handen in een hadden geslagen, den volkswil tarten, dat de zuivere bedeeling van het regt een der eerste en heerlijkste eischen der maatschappij daaraan werd opgeofferd.

De gevolgen waren, zooals men die konde verwachten; de regterlijke ligchamen hebben zich veelal onderscheiden door stelselloosheid en vooral door onbepaalden eerbied voor het bestuur en deszelfs handelingen en besluiten, helaas zoo duidelijk gebleken in de drukpers-vervolgingen.

Daartoe gaven de dadelijke keuzen aanleiding.

Het is waar, zooals we zeiden, dat die keuze gebonden was ten aanzien van de hoven. Maar welk een band! Die keuze geschiedde immers uit een drietal, opgemaakt door provinciale staten en dat provinciale staten slechts de uitdrukking van de in de provincie heerschende aristocratie, van eene familie-regering waren, dit is bekend. Eene zoodanige exceptie, erger nog dan het kwaad, dat we bestrijden, heeft onze bewondering nooit gaande gemaakt.

Wij zien dus dat dat onbepaald vertrouwen op de regering misplaatst is; dat, waar de regering gelegenheid vond om zich te versterken, door zich in de armen der aristocratie te werpen, zij dit steeds heeft gedaan en onderlinge verstandhouding de begevingen de regterlijke ambten regelde. Alleen de waakzaamheid van het volk zal verhinderen, dat later plaats grijpe, wat vroeger heeft plaats gehad: het geve derhalve haar regt tot de keuze der regterlijke ambtenaren niet geheel uit hare handen.

Aan de handhaving van dat stelsel schrijven wij de voortreffelijkheid, waardoor de hooge raad zich onderscheiden heeft, geheel toe. Niet alleen benoeming voor het leven of hooger waardigheid: want ook daarop kunnen de provinciale hoven dezelfde aanspraak maken, (meermalen verzochten zelfs hunne leden om voor eene benoeming naar den hoogen raad niet in aanmerking te komen) maar 's Konings keuze bepaalde zich hier tot een drietal, en wel een drietal, opgemaakt door één onafhankelijk collegie, de Tweede Kamer. Niet dat wij als lofredenaars der Kamer zouden willen optreden, maar die Kamer vormde toch geene familie-regering; geen band noopte haar hier tot eene politieke keuze, die keuze moest dus wel goed zijn, en zo was dit ook steeds, getuige zulks de uitkomst. De regterlijke ambtenaar, niet alleen onafzetbaar, maar ook bewust, dat hij zijne hooge waardigheid niet alleen aan de regering had te danken, dat de vertegenwoordiging des volks daarin een gewigtig deel had gehad, bleef onafhankelijk en wij wijten het aan die inrigting, dat, waar zoo menigmaal, vooral in politieke quaestien het vertrouwen op den regter wankelde, de hooge raad als laatste toevlugt aangeroepen, de stem der onafhankelijkheid deed hooren uit den hoek zonder naam, die wel door de verbittering der regering over die onpartijdigheid naamloos is gebleven, maar zich bij iederen voorstander van regt en waarheid eenen naam heeft verworven geëvenredigd aan de regtvaardigheid en kunde door den hoogen raad steeds ten toon gespreid.

Er bestaat geen waarborg, dan dien wij zelve voor ons doen ontstaan. Wat geheurd is, kan nog geschieden. Geheel geplaatst in de handen eener regering die door coterien wordt geleid, kan de hooge raad, thans het palladium onzer regten, thans het vertrouwen van allen, verlaagd worden tot eenen dienaar van politieke inzigten. Caveamus igitur, ne respublica detrimentum capiat!

Artikel 17. Dit artikel bepaalt welke hooge ambtenaren ter zake van ambtsmisdrijven voor den hoogen raad teregtstaan, terwijl het volgende artikel zich tot die regtspraak omtrent andere ambtenaren op de wet beroept. Maar nu bepaalt de grondwet niet, waar de leden van het koninklijk huis wegens gewone misdrijven te regt zullen staan. Het is de vraag of de grondwet daarin niet behoorde te voorzien. Immers hebben kundige regtsgeleerden reeds zoeken te betogen, dat welke misdaden ook mogten worden gepleegd door leden van het koninklijk huis, zij niet konden worden gestraft, omdat de wet voor hen geenen afzonderlijken regter aanwees, en zij, maar men meende, door den gewonen regter niet konden worden beregt. Eene zoodanige vrijheid om anderen leed aan te doen, de maatschappij te beleedigen en door verkrachting harer grondstellingen haar bestaan is gevaar te brengen, kan door Nederland, dat ware vrijheid wil, aan niemand worden toegestaan. Niemand behoort boven de wet te staan en de grondwet is derhalve verpligt te waken, dat een tegenovergesteld stelsel later niet worde verkondigd.

NIEUWSTIJDINGEN.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, den 22. Julij. Naar luid van brieven uit St. Petersburg, zijn daar reeds ruim 9000 menschen aan de cholera overleden, die hare slagtoffers in alle standen eischt. Het schijnt dat de ziekte reeds langs den geheelen Oostzee-oever langs de pruissische grenzen en welligt reeds over dezelve, is doorgedrongen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24. Julij. Er is kwestie om *de Lamartine* in de aanstaande maand tot den presidents-zetel der nationale vergadering te kiezen. De parlementaire club uit de Poitiersstraat zou hem ondersteunen, op verscheidene voorwaarden, onder andere dat hij zich geheel van *Ledru-Rollin* zou afzonderen.

— De toestand van den dapperen generaal *Bedeau* had sints eenige dagen veel ongerustheid verwekt. Het gevaar schijnt thans echter geweken, althans geven de geneesheeren veel hoop.

BELGIE.

BRUSSEL, den 13. Julij. Een lachwekkend voorval vond eergisteren alhier in het paleis van justitie plaats. Een deurwaarder moest zekeren heer *M.*, bekend door deszelfs talrijke processen, arresteeren uithoofde van schulden; maar vernemende, dat de schuldenaar zich in het paleis van justitie bevond, plaatste de deurwaarder zich voor het portaal, om terstond zijnen man aan te houden. De schuldenaar werd echter gewaarschuwd, trok toen de toga van een advokaat aan, en nam een kolossalen zak met proces-stukken onder den arm. In weerwil der reputatie van slimheid, die de deurwaarder bezit, liet hij den schuldenaar, die hij onder die vermomming niet herkende, voorbijgaan. Na een uur gewacht te hebben, vernam hij eerst in welken strik hij gevallen was.

— Men leest in de *Indépendant* van Luxemburg (Belgisch gedeelte):

« De granen zijn ll. donderdag op de markt te Arlon zoo overvloedig geweest, dat de meeste onzer landbouwers gedwongen zijn geweest hun graan in de stad te laten, ten einde het aanstaande donderdag te kunnen verkoopen.

« De beste tarwe werd voor nog minder dan *f* 6 het mud aangeboden, maar er was gebrek aan koopers. De landbouwers haasten zich hunnen zolders en schuren op te ruimen, ten einde den oogst van dit jaar te kunnen bergen.

« Dezelve doet zich allergunstigst voor. Bovendien is de rogge nimmer zoo schoon geweest. Als het weder gunstig is voor de inzameling, dan zal men in jaren lang in Luxemburg zulk een rijken oogst niet hebben bijgewoond.

« Wat de aardappelen betreft; men kan ze niet beter verlangen. Men ziet er niet het minste spoor aan van de vreeselijke ziekte die voor twee jaren onze velden geteisterd heeft."

NEDERLANDEN.

EINDHOVEN, den 24. Julij. Gisteren avond, circa tien ure, verzamelden zich binnen de naburige talrijke gemeente Woensel en Eckart (waar de tienden voor eenige jaren door nu wijlen jhr. *J. Smits van Eckart* onderhands van het domein zijn gekocht) eenige personen, welke zich onledig hielden op horens te blazen, met zweepen te slaan en luidkeels te schreeuwen. Kort na dit sein groeide de verzamelde menigte zoo sterk aan, dat circa elf ure, volgens ooggetuigen, meer dan duizend man bij elkaar waren en ontzag men zich niet, de deur van den toren open te loopen en de klokken te luiden. Er werd bepaald dat men, te beginnen 's nachts ten twaalf ure, een aanvang zoude maken met de rogge van de akkers, zonder tienden achter te laten, in te halen.

De beweging, die duidelijk in Eindhoven gehoord werd, lokte eene groote menigte nieuwsgierigen dezer stad uit, om zich naar Woensel te begeven.

De heden nacht zoo sterk gevallen regen, vergezeld van zwaar onweder, zal vooralsnog het inhalen der tienden wel hebben belet.

Heden morgen is de officier van justitie andermaal vroegtijdig naar Someren vertrokken; de instructie wordt met ijver voortgezet.

GRONINGEN, den 24. Julij. In den nacht van Zondag op Maandag omstreeks één uur ontstond hier een hevig onweder, vergezeld van eenen geweldigen regel, die op verschillende plaatsen de stad onder water zette. Daar de goten het water niet zoo schielijk konden afvoeren, werd het op sommige plaatsen zoo hoog opgestuwd, dat het ter hoogte van 1 à 2 palmen over de straten stroomde en vele kelders in weinige oogenblikken vol water liepen. Vele bewoners, door het felle bliksemlicht, den ratelenden donder en den stortvloed van regen uit hunnen eersten slaap gewekt, moesten zich haasten het bed te verlaten, ten einde hunne goederen te bergen en hunne woningen van het indringende water te bevrijden. Van bijzondere ongelukken, door het onweder veroorzaakt, hebben wij gelukkiglijk tot nog toe niets vernomen.

ZWOLLE, den 24. Julij. In den afgeloopen nacht omstreeks één uur, barstte een hevig onweder boven deze stad en hare omstreken los; drie koeijen werden door den bliksem gedood.

— Een verschrikkelijk onweder is in den nacht tusschen laatstleden zondag en maandag boven onderscheidene streken van ons land losgebroken. Berigten uit Utrecht, Zwolle, Nijmegen, Nodegraven, Amersfoort en meerdere plaatsen maken daar melding van. Er viel inzonderheid eene menigte hagelsteenen, die aan boekweit, tuinvruchten, broeikassen, tabak enz. eene aanmerkelijke schade heeft toegebragt.

— Het is ons altijd een waar genoegen edelmoedige daden te kunnen vermelden. De volgende had den 19. Julij, des namiddags 2 ure, in de Zuiderzee, op ¾ uur afstand van de Nijkerkzeehaven, plaats. De visscher *Klaas van Dyk*, uit Hunschoten, bevond zich, dien tijd, met zijn vaartuig, bemand, behalve hem, met 2 jongens, op zee en had het ongeluk door een draaiwind om te slaan. Deze 3 personen hadden de tegenwoordigheid van geest zich aan het omgeslagen vaartuig vast te klemmen. Zij waren echter buiten staat zich verder te redden, en zouden zonder spoedige hulp verdronken zijn. Twee andere visschers, *Peter* en *Jacob Koelewyn*, oud 22 en 18 jaren, ook te Hunschoten woonachtig, bevonden zich gelijktijdig op zee, zeilende met hun vaartuig voor den wind; zij zagen in de verte het ongeluk gebeuren, begaven zich onmiddelijk in eene kleine jol, latende hun vaartuig aan een jongen over, en spoedden zich ter hulp. Na het doorstaan van groot gevaar gelukte het hun de schipbreukelingen te redden en alle drie behouden aan boord van hun vaartuig over te brengen. Het wrak, dat deels reeds gezonken was, werd door hen daarna op het strand gesleept.

VLISSINGEN, den 26. Julij. In het *dagblad van 's Gravenhage* van heden 23. Julij treft men onder de *aankondigingen* het volgende *belangryk berigt aan de ingezetenen van 's Gravenhage aan*:

Door onderscheidene omstandigheden reeds al te lang teruggehouden, thans hiervan ontslagen, heeft de ondergeteekende de eer zijnen stadgenooten te berigten, dat hij *alle broodsoorten* tot de aanzienlijk verminderde prijzen, hieronder gemeld, met Maandag, den 24. Julij, zal beginnen te verkoopen; dat men zich niet door woekertaal late misleiden, even of kwaliteit of gewigt niet gelijk zouden staan met het brood van andere bakkers, daar een ieder wordt uitgenoodigd, om het te leveren brood deskundigen te laten onderzoeken of vergelijken met dat van andere eerste kwaliteit. Gebuild tarwe of wittebrood, in plaats van 28, 23 ct. het Ned. pond; gedeeltelijk gebuild of bruin brood in plaats van 22, 18 ct. het Ned. pond; tarwebrood of krop uit den zak 13 ct. het Ned. pond; roggebrood, in plaats van 11½, 7½ het Ned. pond: kadetjes, per stuk, in plaats van 2½, 2 ct.: *C. L. K. Korndörffer*, Holspui, Wijk Q. No. 48, het 3 huis van het expeditie-kantoor van *J. P. Koens.*

INGEZONDEN STUKKEN.

(*Vervolg van onze vorige.*)

Wat zijn immers de beloften die de adel aan het volk doet? Vermindering van belasting en herleving van de welvaart. Om tot deze vermindering van belastingen te komen, zullen zij in de eerste plaats zorgen, dat niets van de drukkende schulden, die op geheel Nederland rusten, op Limburg overga. En dit, meenen zij, is natuurlijk. Het hertogdom Limburg is aan het Duitsch verbond afgestaan tegen Luxemburg. Luxemburg heeft nooit gedeeld in de schulden van Nederland; derhalve kan ook Limburg, dat voor Luxemburg in de plaats wordt gesteld, geene schulden hebben. Logisch is de adel van Limburg in zijne redenering, maar geschiedkundig niet. Volgens de tractaten behoort niet geheel het hertogdom tot het Duitsch verbond. Maastricht en zijn rayon behoort er niet toe: alleen het platte-land. Dit heeft de edelmoedige adel, die zich zoo veel werk geeft, om Limburg van dat hatelijk Hollandsch bestuur te bevrijden, geheel over het hoofd gezien. Ondersteld, dat Limburg zonder Maastricht tot Duitschland zal behooren dan is reeds daardoor en Maastricht en geheel de omstreek geruineerd. Maar ook aangenomen, dat, wanneer het congres van Frankfort de vereeniging van Limburg met Duitschland beslist, en onze koning tot afstand van zijne regten op de vesting Maastricht kon besluiten, zoodat het geheele gewest, onder een afzonderlijk bestuur, een integrerend deel van Duitschland uitmaakte, ook dan nog zou Limburg reddeloos verloren wezen. Want in de eerste plaats heeft Nederland meer schade dan voordeel uit het bezit van Limburg, door de verbazende kosten, die het onderhoud der vestingen met zich brengt: hoe zal het dan wezen, wanneer het arme Limburg alleen een paar vestingen, zoo als Maastricht en Venlo zal moeten onderhouden? Waar zal Limburg de zeven tonnen schats van daan halen, die Nederland betaald heeft, om de agnaten van ons regerend huis af te koopen? Waar de andere zeven of acht tonnen, die de groote weg gekost heeft van Nijmegen naar Maastricht? Niet eens te spreken van het millioen jaarlijksche renten, die de provintie zal moeten betalen aan Nederland (volgens besluit van het congres van Francfort). Wie zal de geregtshoven bekostigen? Wie de verschillende besturen, te kostbaarder hoe kleiner een land is? Maar dit zal opgewogen worden door de herlevende welvaart? Wat is die adel dom of slecht! Dom, wanneer hij, waarachtig gelooft, dat Limburgs welvaart van eene vereeniging met Duitschland afhangt. Ik heb het reeds gezegd: Limburg is uitsluitend landbouwend: en, o! een heerlijk, gezegend land, wanneer de oogst goed lukt, en — de granen kunnen verkocht worden. Maar buiten de granen heeft Limburg niet veel; alles komt er dus op aan, om die granen goed te kunnen verkoopen. Zal dit voordeel van Duitschland komen? Zoodra de douanen op de Pruissische grenzen wegtrekken, wordt Limburg overstelpt met vreemd graan en de Limburgers zullen nog goedkooper brood eten dan thans, maar handel drijven, althans graan verkoopen zullen zij naar Duitschland niet; het graan is er goedkooper dan in Limburg zelf. Maar naar Belgie zullen zij dan toch nog kunnen verkoopen? Ja, gelijk nu ook: daarvoor behoeven zij zich niet van Holland af te scheiden — Maar dan zullen zij een handelstractaat met Holland zelf sluiten? (Dit zijn hunne tegenwerpingen.) Zij wel met Holland, maar Holland niet met hen — Geene handelsverdragen is immers onze leus? vrije handel, ja! maar wat kunnen zij aan onzen handel tegenover stellen? En wanneer men hun zegt, dat de koloniale waren, die zij nu zoo goedkoop hebben, bij eene afscheiding een derde duurder zullen worden, dan is hun antwoord: dat de waar den last moet dragen. Zij zien niet in, dat hierdoor niemand wint, maar ieder verliest. Want nu kan iedere arme drommel zijn kopje koffij nog drinken, maar waar zal hij het geld van daan halen, wanneer alles duurder wordt, wat hij moet koopen, en goedkooper, wat hij moet verkoopen?

Maar fabrijken, zullen zij krijgen! dan zal de arme daglooner, wanneer de verschillende oogsten in de schuur zijn, in den winter te verdienen vinden! Al was het mogelijk van Limburg een fabrijkland te maken, dan nog zou dit eerder de zaak verergeren dan verbeteren. Het ongelukkigste land, is een fabrijkland. Waar is, in tijden van schaarschheid en stilstand in den handel, meer elende dan in Engeland, Saxen, Belgie, enz. Wie wint er ooit anders bij dan de fabrijkant zelf? Maar waar zal men de kapitalen van daan halen, die bij de oprigting van fabrijken noodig zijn, daar Limburg geene kapitalen heeft? Hoe zullen zelfs de weinigen, die er nu bestaan, kunnen concurreren tegen Saxen, Bergsland, Elberfeld, Crefeld, enz.? Het is de grootste dwaasheid, die Limburg kan begaan, zoo het zich geheel van Holland afscheurt en met Duitschland verbindt. Dit ziet de minderheid in 't hertogdom dan ook in. de handelaar en fabrijkant dreigt het land te verlaten en binnen de grenzen van het koningrijk te trekken; de geestelijkheid c. s. ijvert even zeer tegen de afscheiding als de adel er voor en op degelijke gronden, wanneer men de zaak uit hun oogpunt beschouwt. Zij kan ligtelijk begrijpen, dat het catholicismus in Duitschland den grootsten slag zal krijgen, dien het sedert de reformatie geleden heeft; Limburg, het bigotte Lim[illegible] medegesleept en het eerwaardige gebouw instorten. Daarenboven gevoelt de Clerus in Limburg, dat wanneer de 200,000 Limburgers van de 800,000 overige roomschgezinde in Nederland gescheiden worden, deze een magtigen steun ontnomen wordt. — Er zijn ook nog eenige bewoners van Limburg, die tegen de afscheiding zijn, zonder andere gronden te hebben dan hun privaat belang, menschen die men overal vindt en die overal verachtelijk zijn; maar de meeste die tegen eene vereeniging met Duitschland zijn, zijn dezulken die nog van eene vereeniging met Belgie droomen. En jammer! dat het slechts een droom is; want het was de eenige manier om Limburg gelukkig te maken.

De adel, die de hoofd oorzaak van al de beroerten in dit landje is, heeft reeds geleerd en ondervonden, hoezeer hij zich verrekend heeft in zijne plannen. Hij hoopte op niets minder dan op de herstelling der feodale instellingen der middel-eeuwen, en reeds heeft de vergadering te Francfort alle heerlijke regten afgeschaft, en wanneer het *von* bestaan blijft, dan mag hij van geluk spreken. — Het volk zal even spoedig tot andere inzigten komen en zijne woede zich zeker tegen zijne leiders keeren en dan staan erge zaken te vreezen. Dan zal alles te laat zijn, want Limburg is nu eenmaal Duitsch al verstaat en spreekt men er even weinig Duitsch, als in Zeeland, en de vergadering te Francfort, voorgelicht door lichten als van Scherpenzeel en Schoenmakers, zal het hertogdom Limburg wel, evenzeer als Sleeswig voor een onafscheidbaar deel van 't groote, eenige en eensgezinde Duitschland verklaren!!!

Wat moet Nederland doen, zoo de afscheiding van Limburg door den D. B. aangenomen wordt? — Wat kan ons Maastricht schelen? — Hebt gij eenige oogenblikken over, schrijf mij dan eens over het een of ander. Ik leef in volslagen onkunde omtrent alles. De *Keulsche Courant* zegt zoo weinig van Nederland, dat het niet lezenswaard is.

11. Julij, 48. T. T.

CORRESPONDENTIE.

Onderscheidene belangrijke stukken dezer dagen bij ons ingekomen zijn nog niet kunnen geplaatst worden, uit hoofde van veler uitgebreidheid in verhouding tot de geringe ruimte waarover wij in ons blad voor het ingezondene kunnen beschikken. Zoo spoedig het ons eenigzins mogelijk zijn zal, zullen wij aan het verlangen der inzenders voldoen.

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 29. Julij. Sedert den 27. dezer zijn alhier ter reede gekomen.

Voor Antwerpen bestemd:

Daniel, van Halen, Constantinopel, Soho, Whitcombe, Londen, beide stukgoed.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild.

Catharina Josephina, Anderson, Gothenburg; Eendragt, Douwes, Bremen.

TE VLISSINGEN, BIJ A. W. VAN BIEBER.